

ŠTEVILKA

6

LETNIK VII

GLASILO
DIJAKOV
NOVOMEŠKE
GIMNAZIJE

STRAŽICE

V S E B I N A :

PISMO REVIJE "MLADA POTA"
KAŠEMU UREDNIŠTVU

Splēsna deklaracija
človekovih pravic
Alenka Ausperger:
Polemika o plesu
Odmevi iz osemletke
Iz dela mladinskega aktiva
Bralcem iz osemletke
Mladinski šahovski turnir

Prejeli smo Vaše pismo in številke
Vašega glasila. Veseli smo, da ste
se odločili in začeli pošiljati
Vaš list.

MLADI LITERAT:

Oceno Vašega lista bomo objavili
med aktualnimi beležkami, najbrž
v četrti številki, ker so vse prej-
šnje že v tisku.

Proza:
Drago Kolenc:
Med mestom in vasjo
(v nadaljevanjih)
Jogr: Igre na avtocesti

Razumljivo je, da bomo kvalitetne
prozne ali pesniške prispevke, iz
Vašega lista ponatisnili z oznako,
da je prispevek vzet iz Vašega li-
sta. Pri tem pa bomo jemali iste
kriterije, kot jim imamo za stvari,
ki jih posamezniki pošiljajo narav-
nost k nam. (Tudi honorar op.ur.).

Pesmi:
Anka Oven: Večer je...
A.M.: Pesem
Filuška: Odšla si
Dobršek Tit: Mornar
Dobršek Tit: Savi
Filuška: Strah

Odločili smo se tudi za zamenjavo
in smo naši upravi sporočili Vaš
naslov.

Prejmite tovariške pozdrave iz na-
še redakcije.

Z A H V A L A

Redakcijski odbor " S T E Z I C "
se najtopleje zahvaljuje Okrajnemu
komiteju LMS za okraj Novo mesto
za nakazano denarno pomoč.

Prejeli smo odgovor na
članek "Kje pa so pravi
brigadirji", namesto nje-
ga pa bomo objavili zapis-
nik s prihodnje seje Komi-
teja LMS na gimnaziji, ko
se bo vsa zadeva razčistila.

" S T E Z I C E " - Glasilo novomeških gimnazijcev s prilogo
"MLADI LITERAT". Izdajata Šolska skupnost in aktiv LMS. Ureja
uredniški odbor (Sonja Godnik, Slavko Pavlin, Andoljšek Du-
šan). Odgovorni urednik Jože Gričar, tehnični urednik Colarič
Lomaž. Za ilustracijo Zvone Pelko. Izhaja 1. in 15. v mesecu.
Cena izvođu 15.- din, naklada 6. številke 300 izvodov, naslov:
Uredništvo "Stezič", gimnazija Novo mesto.

NAGRADICE ZA DIJAKE

Jugoslovanska nacionalna komisija za UNESCO je razpisala v okviru proslave desetletnice Splošne deklaracije človekovih pravic nagradni natečaj s temo "Doprinos jugoslovanskih narodov v sodobni borbi človeštva za človekove pravice". Pravico udeležbe so imeli učenci četrtyh razredov gimnazije. Nagrajenih je bilo 16 najboljših nalog, in sicer 3 naloge po 15.000.- din, 5 nalog po 10.000.- din in 8 nalog po 6.000.- din. Nagrade so podelili na Dan človekovih pravic. Dijak z gimnazije, Dušan Andolšek je prejel eno izmed teh nagrad v znesku 6.000.- din. Iskreno čestitamo!

SPLOŠNA DEKLARACIJA ČLOVEKOVIH PRAVIC / prevod uradnega besedila /

Desetega decembra 1948 je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela in razglasila Splošno deklaracijo človekovih pravic, katere celotno besedilo je natiskano na sledečih straneh. S tem zgodovinskim dejanjem naroča Skupščina vsem državam-članicam, da priobčuje besedilo Deklaracije in "da storijo vse, da se širi, izobeša, bere in pojasnjuje predvsem v šolah in drugih vzgojnih zavodih glede na politično ureditev držav ali ozemelj"

Uradno besedilo deklaracije je na razpolago v uradnih jezikih Združenih narodov: angleščini, francoščini, kitajščini, ruščini in španščini.

Ker pomeni priznanje prirojenega človekovega dostojanstva vseh članov človeške družbe in njihovih enakih in neodtujljivih pravic temelj svobode, pravičnosti in miru na svetu:

ker sta tajenje in teptanje človekovih pravic pripeljala do takšnih barbarskih dejanj, da se jim upira vest človeštva, in ker je bila stvaritev sveta, v katerem bi vsi ljudje prosto govorili in verovali brez strahu in revščine, spoznana za najvišje človeško prizadevanje;

ker je neizogibno potrebno, da se pravice človeka zavarujejo z močjo prava, da človek ne bi bil prisiljen zatekati se v skrajni sili k uporabi zoper tiranijo in nasilje;

ker je neizogibno potrebno pomagati k razvoju prijateljskih odnosov med narodi;

ker so ljudstva Združenih narodov v Ustanovni listini na novo potrdila svojo vero v temeljne človekove pravice, v dostojanstvo in vrednost človeške osebnosti, v enakopravnost moških in žensk in se odločila, da bodo podpirala družbeni napredek in ustvarjanje boljših življenjskih pogojev v smeri večji svobodi;

ker so vse države-članice zavezale, da bodo zagotovile v sodelovanju z Organizacijo Združenih narodov splošno in resnično spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;

ker je enako razlaganje teh pravic in svoboščin največjega pomena za popolno izpolnitev te zaveze,

...deljov sje s prajlugo strani:

zato -

Generalna skupščina
razglša

to Splošno deklaracijo človekovih pravic kot skupen ideal, ki naj ga dosežejo vsa ljudstva in vse države, tako da bodo vsi posamezniki in vsi organi družbe s to Deklaracijo vsah pred očmi pri pouku in prosveti zastavili vse svoje moči za utrditev in spoštovanje teh pravic in svoboščin in jim s postopnimi državnimi in mednarodnimi ukrepi zagotovili splošno in resnično priznanje in upoštevanje tako med narodi držav-članic samimi kakor tudi med ljudstvi ozemelj, ki so pod njihovo pravno oblastjo.

POLZKA

O PLESU

Neki profesor nam je pravil: "Mnogo sem popotoval. In zanesla me je pot med ugledno družbo. Sama kneginja je bila poleg. In bog se usmili - jaz srečnež in nesrečnež obenem otvoritveni ples sem moral plesati s samo kneginjo. Tresle so se mi hlače. Bil sem rdeč in bled - zakaj plesati nisem znal he vem kako dobro".

Takole zgodbico lahko doživi vsakdo. Pa če že ne? Vsako dekle ima raje takega fanta, ki zna zaplesati, veselega in lepega vedenja. In prav pri plesu se naučiš uglajenosti.

V razredu gremo trije ali štirje na ples, že res, da so nekateri od daleč, temu ali onemu kdaj matematika ali kemija nagaja - no to, že res ni vredno graje, če se učiš, ampak nekateri drugi se pode po vasi, žvižgajo po ulicah in zvečer v kino. Kaj je boljše? Tri ure plesa ali slab film?

Zadržiš mi pravi neka sošolka: "Nejani bnega tažga gvanta." Res je, vsako dekle hoče biti lepe, morda najlepše - hoče ugajati. Mislim, da se "mlado" dekle ne bi smelo postavljati z preozkimi krili, vrečastimi oblikami in 7 cm visokimi petami na čevljih. Ugajale bomo s preprostostjo, mar ne fantje? Mladost je sama po sebi že tako lepa, da je dovolj če se le neprisiljeno smehljaš in vljudno pogovarjaš, kaj ne?

Nadaljevanje s prejšnje strani!

Marsikatera izmed prvošolk in drugih pa pravi takole: "Nočem priti na ples, ker se bojim, da ne bi plesala. Naše "punce" plešejo s svojimi simpatijami, jaz pa

Ne morem prijateljstva smešiti ali poniževati. Nikakor. Mladost brez ljubezni bi bila kot pomlad brez sonca -in prav ples zbližuje ljudi. Sem pa mnenja, da bi fantje ne prosili za ples vedno istih deklet. Zadnjič nisem verjela profesorju, ko je dejal: "Lepše plešeš, če ne plešeš s svojim fantom". Pa je to res. Seveda odvisno je tudi od tega, kakšen je plesalec. "Gospodje četrtošolci bi bili gotovo hudo ponižani, če bi prosili za ples kako prvošolko ali drugošolko, ne? Tako bi prišlo vedno več "gospodičen" na ples /mislim iz nižjih razredov/.

Mlade damice naj bi s svojimi "gospodi" prišle točno, ne pa pol ure ali uro kasneje, kot se ples začne.

Rada bi, da bi bila moja "polemika" o plesu res prava polemika - da bi v njo posegel vsakdo, morda bo kdo izmed profesorjev povedal svoje mnenje?

ODMEVI IZ OSEMLETKE

Glejte, pred vami Odmevi leže, morda kdo vpraša, kak list to je ali je dober ali ni, vse to presodil boš bralec ti.

To naj bi bil uvod, nekakšno posvetilo h prvi številki "Odmevov". Tipkani list "Odmevi" izdajajo dijaki osmega a. razreda druge popoldanske osemletke. Prva številka je izšla drugega decembra, pravijo pa, da bo držala korak z našimi "Stezičicami", ker namenjajo izdajati list dvakrat mesečno. Vsaka številka bo obsegala štiri liste, naklada posamezne številke pa bo 20 izvodov. Tako še dijaki iz njihovega razreda ne morejo dobiti vsak svojega izvoda; v precej primerih se morata po dva in dva zadovoljiti z enim. Ker je naklada majhna, je cena kar precej visoka 20.- dinarjev.

Zamisel razrednega časopisa ni nova. Lansko šolsko leto so proti koncu šole izdali v VII. a prvo in zadnjo številko v šolskem letu 1956/57. Zbudili so zanimanje v razredu in prebudili nekaj literarnih žilic, kar se v letošnji prvi številki občutno pozna.

Duša letošnjega dela pri "Odmevih" je Dobršek Tit, dijak iz VIII. a. Včasopisu je precej njegovih prispevkov /pesmice in basen!/. In tudi vse ilustracije so vsa njegova zamisel in njegovo delo: razmnoževanje, to je tipkanje sta prevzela Stane in Peter, vsi trije pa so pritegnili še nekaj sodelavcev, da je list tudi po vsebini bolj pester.

Uvodni članek je pripravil Toni A. - nekaj o jazzu. V jedrnatih besedah je prikazal razvoj te moderne in pri mladih ljudeh tako priljubljene glasbe in na kratko orisal njegove glavne

nadaljevanje na naslednji strani !

predstavnik. V "Odmevih" so objavili tudi literarni koledar za prvo polovico decembra, basen Tit, nekaj zabavnih člankov in precej pesmi, sorazmerno dobrih. Zadnjo stran je izpolnila križanka in zabavni sliki o Don Kihotu.

"Odmevi", katerih odmev je prišel tudi do našega uredništva, zaslužijo vse priznanje in pohvalo, ker je tako mlada in majhna skupinica zmogla izdati zares kvaliteten razredni časopis. Okoli "Odmevov" se zbirajo dijaki, ki bodo čez leto prevzeli "Stezice", to so naši mladi nasledniki.

Če izdajanje "Odmevov" ne bo le mladostna zaletavost, se jim obeta še lepa prihodnost. Dvakrat na mesec torej nasvidenje in še mnogo, mnogo uspehov!

IZ NAŠEGA AKTIVA

LMS

V petek, 28.11.1958 smo sprejeli (v našo organizacijo) v Mladinsko organizacijo 148 dijakov in dijakinj z naše šole in vseh 8. razredov osemletke, od teh je bilo sprejetih v LMS 35 dijakov našega zavoda. Da bi bil sprejem čim bolj slavnosten, da bi novo pečenim mladincem ostal ta trenutek še dolgo v spominu, smo pripravili tudi nekaj programa; nagovor in recitacije. Po programu je tov. Perpar Jože, bivši dijak gimnazije in znan tovariš med našimi brigadirji, razdelil članske izkaznice.

Delo v preteklem mesecu je bilo zelo razgibano, predvsem smo veliko pomagali urediti Novo mesto ob otvoritvi avtomobilske ceste. Pri delu so se odlikovali vsi razredi, posebno pa sta bila delovna IV in III. a letnik, saj sta oba naredila preko 500 delovnih ur.

I a	245	Skupaj torej 2.246 delovnih ur.
I b	275	
II a	220	Veliko priznanje pa zaslužijo dijakinje našega zavoda, ki so več kot teden dni redno pomagale v telovadnici.
II b	216	
III a	525	
III b	271	
IV	500	

Letos so prevzeli organizacijo Novoletne jelke dijaki IV. letnika. Priprave so že v polnem teku. Ker zavisi lep delež od nas samih, kako bo prireditev uspela, pomagajmo po naših močeh četrtošolcem! Razredi, pričnite takoj pripravljati program, sicer bo prepozno!

BRALCEM IZ OSEMLETKE

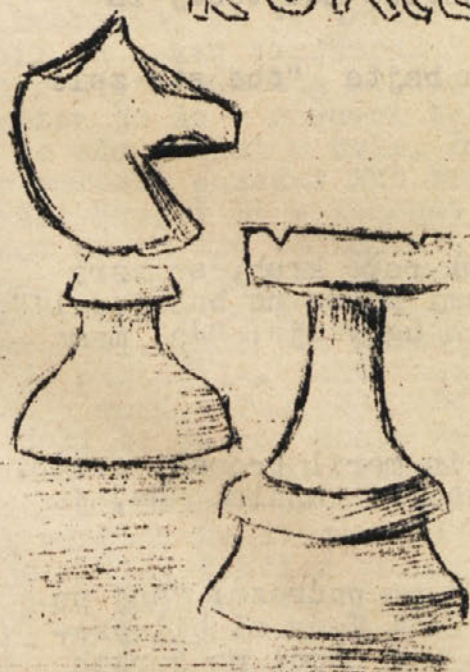
Pred kratkim se je na vratih novomeške Študijske knjižnice pojavil napis: "2 dovoljeno le za višješolce". Med osemletkarji je završalo, deloma ker sedaj ne dobijo knjig, ki jih imajo za obvezno čtivo, še več pa zaradi užaljenosti.

Da bodo seznanjeni s potrebo te odločitve, smo se obrnili na upravo študijske knjižnice.

Študijska knjižnica ima eno samo čitalnico, ki sploh ne ustreza tolikšnemu številu bralcev. V tej medli sobi berejo vsi novomeški dijaki, učenci, visokošolci, veliko pa je tudi takih, ki berejo v zabavo Karla Maya in podobno. Uprava knjižnice si prizadeva ugoditi vsem, toda v taki stiski, tega pri najboljši volji ne more storiti: Sklenila je, da se vstop dovoli tretjemu in četrtemu letniku gimnazije, (izjemoma še prvim in drugim) in učiteljišču, mlajši, oziroma dijaki osemletke začasno ne morejo brati knjig v študijski knjižnici. Ker pa je dopoldanski naval manjši, smejo tudi mlajši, a le resni in mirni dijaki študirati v knjižnici. Še enkrat: le resni ob dopoldanskih urah. Ker so razmere več kot nemogoče, je bil ta ukrep popolnoma upravičen.

V primeru, da se izposluje za stranke v poslopju študijske knjižnice (tu uprava računa tudi s podporo od naše strani), bo knjižnica na razpolago vsem bralcem za vse mogoče knjige.

Končan je ŠAHOVSKI TURNIR

V ponedeljek se je po enomesečnem nabiranju točk končal mladinski šahovski turnir za novomeško občino. Na njem so sodelovali dijaki gimnazije, ekonomske šole, vojaške in trgoveške šole in celo dijak sedmega razreda osemletke Picek Marko, ki je dosegel zadovoljiv uspeh. Med udeleženci smo pogršali predstavnike z učiteljišča, čeprav so vešt o turnirju z navdušenjem sprejeli. Prašujemo se, ali res nimajo dijaki z učiteljišča tudi v svojih vrstah navdušenih šahistov.

Med turnirjem so nastopali razni zastoji, predvsem zaradi prostorov, po drugi strani pa zaradi premajhne resnosti samih udeležencev. Vsi dvoboji so bili zanimivi, tako da tik pred koncem nismo vedeli vrstnega reda igralcev. Zaslužno je zmagal dijak III b razreda gimnazije Gabrijelčič Jože, ki je pokazal najboljšo igro. Dosegel je 10,5 točk ali točneje deset zmag in en remi od 11 možnih točk. Drugi je bil zopet gimna-

zijec Dular Cene (8,5 točk), tretje in četrto mesto si delita Hodnik Peter in Kos Ciril. Prvim štirim je OSZ podelila posebne nagrade. Gabrijelčič in Dular sta si priborila tretjo kategorijo in pravico sodelovanja na sindikalnem prvenstvu v Novem mestu. Prvih pet igralcev bo zastopalo našo občino na okrajnem prvenstvu.

Vrstni red je naslednji:

1. Gabrijelčič Jože - 10,5 točk
2. Dular Vincenc - 8,5 točk
3. - 4. Kos Ciril, trgovska šola
Peter Hodnik, vaj.šola oba 7 točk
5. Keber Janez 6,5 točk
6. Mestnik Zdravko, vaj.š. - 6 točk
7. Picek Marko, osemletka - 4,5 točk
8. Kastelic Marjan, - 4 točke
9. - 10. Lapajne Marjan in
Arko Jože oba 3,5 točk
11. Baškovič Jože, gimnazija - 2 točki
12. Adamič Bogdan, ESS - 1,5 točk

Z BRUCOVANJA

Bruc-major vpraša bruculjo: "Kakšna je razlika med teboj in žabo?"

Bruculja molči. "Nobone", se odreže stara bajta "obe sta zele ni in obe se ojita štoklje!"

OTROŠKA

Janezek se vrne lačen s potepa. Ko mu mama reže kruh, se ozre na njegove roke in vzklikne: "S temi rokami pa že ne boš jedel!" Janezek pogleda umazane roke in ves obupan ugovarja: "Ja, mama drugih pa nimam!"

Trd kot čep se je Boby vračal proti domu in meril preozko cesto. Mahoma se spotakne in udari z glavo po rešetki kanala. "Na, je zagodrnjal, "pa sem spet v kohi".

V tako obupnem stanju ga je našel Tedy, pa ga podreza: "Kaj pa iščeš?" "Ravnotežje", mu zagodrnja Boby. Tudi Tedy ni bil preveč trezen, pa mu je predlagal: "Pojdi, te bom nesel na žarkih svoje baterije, če te že noge ne morejo." "Ja, misliš, da sem neumen?! Boš ugasnil, bom pa del padel", se Boby ni dal ugnati v kozji rog.

Pa sta le prikolovratila domov in Boby hoče odkleniti vrata, pa s ključem ni in ni mogle zadeti ključavnice. Tedy mu kot zvest prijatelj hoče pomagati in hoče prijeti ključ. "Pusti ključ", ga zavrne Boby, "hišo raje primi, hišo da se ne bo tako majala."

Mladost LITERAT

PIŠE KOLENC DRAGO

MED MESTOM IN VASJO

"Besne vem, kaj ti je padlo v glavo, ko si svojo Milico poslal v mesto!" Je zmajeval z glavo Bregar, sedeč nasproti staremu Berkopcu. "Mesto ne prinese nikoli nič dobrega! Tam spridijo človeka! V mestu so že od negdaj živeli naši sovražniki!"

Gospodar, upognjen možakar, ki mu je že šesti križ lezel na ramo, je molčal. Bilo mu je malce narodno, toda v srou je še vedno upal, da še ni vse izgubljeno. Milico mora spraviti nazaj na pravo pot. Moral je to storiti, sicer bi bila sramota pred vaščani neizbežna. Ti že od negdaj niso imeli pravega zaupanja v njegovo Milico. Sovražili so študirane ljudi; zanje so bili pač gospoda in kolikor manj je gospode na svetu, toliko laže bo živel kmet, ki se je na svojih skromnih zaplatah zamlje trdo boril za življenski obstoj.

Stari Berkopec pa ni maral pomisliti, da bi ovrigel svoj načrt z Milico. Trdno je bil odločen, da bo kljub spodrsaljaju, ki se je pripetil Milici, omogočil hčeri, da bo prišla do nekega poklica, kjer si bo laže zaslužila svoj kruh kakor od sam.

Milica je že več let hodila v gimnazijo, ali kakor so govorili vaščani, v "meščanske šole." Bila je najmlajši otrok v Berkopčevi družini, ki je štela dvanajest članov. Kljub temu, da so imeli veliko kmetijo, ki je krvavo potrebovala delavnih rok, jo je oče namenil za nekaj boljšega. "Kravja dekla še vedno lahko postane," je modroval, "toda bog ne daj, da bi se kaj takega res zgorilo!"

Deklica je že v osnovni šoli pokazala izredno nadarjenost in zato jo je oče poslal v šole. Bregar je že takrat negoval. "Čudno ravnaš, je potožil sosedu! Ako bi šlo za fanta - no, potem, bog mu daj srečo! Stopil bi v lemenat in postal gospod, toda dekle - !"

Sosed mu ni nič odgovoril, kajti s svojo odločitvijo si je nakopal mnogo skrbi. Milica je potrebovala denar za knjige, obutev, za vožnjo in še za sto drugih stvari, ki jih gimnazija nikakor ne more pogrežati. Toda čim dlje je Milica hodila v mesto, tem zahtevnejša je postajala. Zahtevala je denar za novo frizuro, za obleko po zadnji modi. "Poslušaj oče!" je rekla. "Ta plašč ni za nikamor. Smejali bi se mi. Nihče ne nosi več takih plaščev! Sploh se je pričela nositi bolj gosposko. Oče jo je celo zalotil, ko si je z rdečilom mazala ustnice. Pošteno ji je nevil ušesa, toda hkrati je bil ponosen na svojo deklico." Da se ti smrklja že tako znajde, " je menil. Rdečilo vendar uporabljajo le mestne gospe. Da, gotovo bo tudi Milica nekoč velika gospa!

Tako je Milica vsak dan hodila v mesto, se nosila gosposko in postajala vsak dan lepša. Pričela se je razvijati v cvetoče deklo. Ko je hodila ob nedeljak k maši, so se vsi fantje ozirali za njo. Ona pa se ni brigala zanje, kar jih je nemalo jezilo.

"Taka domišljavka!" so se zgražali.

In vendar se je vsak izmed njih skušal približati. Stari Berkopec je to kaj kmalu zapazil in ponosen je bil, da ima tako lepo hčer. Tako si je Milica lahko privoščila marsikatero zabavo, ki je bila sicer njenim vrstnicam še ne poznana. Hodila je lahko v mesto na ples in v kino. Oče je popuščal; hodila je pač v meščanske šole in mesto ji je dalo svoj pečat.

Bilo je torej vse v najlepšem redu. Milica se je pridno učila, stari Berkopec pa je bil vesel, da ima najlepšo hčer v vasi. Potem pa je Milica nekega dne prinesla domov ukor.

"Zaradi nedostojnega vedenja," je bral stari Berkopec, "se Milica Berkopec, dijakinja sedmega B razreda, kaznuje z ukorom po ravnatelju! Strmel je v list, potem pa se je hripavo zasmeljal in stopil proti hčeri. Njegov smeh je bil strašen. Milica je zbežala v kot in pričela jokati. Oče jo je gledal z brezizraznimi očmi. Milica je torej izrabljala njegovo očetovsko čustvo. Njegova očetovska ljubezen je ~~se~~ doživela strašen udarec.

Toda hčeri ni rekel niti besedice. Ni je kaznoval, molče je zapustil sobo se zaprl v svojo podstrešno kamra in zagrebel obraz v dlani. Zaprl je svoje žalost v srce in z nikomer se ni več menil o tej stvati. To pa je v bistvu ~~pranep~~lanepalaho deklico še huje prizadelo kot pa kazen. Začutila je, da je očetu storila veliko krivico. Tako je nekega večera vsa solzna objela očeta okoli vratu in mu ~~se~~ vse priznala. V joku mu je obljubljala, da se poboljša.

Kaj je mogel storiti oče? Pogovoril se je z Bregarjem, svojim dobrim prijateljem, in sklenil, da hčeri oprostí mali spodrsrljaj. To se pač lahko vsakemur pripeti. Bilo je vse zopet po starem. Toda na razmerje med očetom in deklico je padla prva rahla senca. Milica je srečno dokončala sedmi razred gimnazije, odšla med počitnicami teti na morje in v naslednjem šolskem letu zopet sedla med štiri stene da izvojuje poslednjo zmago.

Prvi dan šole bi skoro zamudila. Zamotila se je s Cirilom. Bil je to postaven fant; spoznala ga je med počitnicami v Opatiji. Mladá človeka se še sama nista zavedla kdaj se je med njima razvila ljubezen. Ker je Ciril moral v nekaj dneh odpotovati v Ljubljano, da dokonča svoj študi na gozdarski fakulteti, zato sta oba sklenila, da bosta te poslednje dneve dobro izrabila.

Obljubil ji je, da jo počaka pri izhodu, ona pa je stekla po stopnicah v razred, kamor je stopila le nekaj trenutkov pred razrednikom. Ko je ta stopil na očet so se obrszi dijakov zresnili. Utihnil je živahni klepet v dekliških vrstah, fantje so nagubali čela in se delali odrasle. Na mah so se zavedli, da gre sedaj za res, da je to njihovo poslednje leto pred vstopom v življenje, da so po letih brezkrbnosti do trenutka odločitve končno le prili.

"V poslednjem šolskem letu vam želim, dragi dijaki, vsa srečo!" je spregovoril razrednik. "Samo še malo mesecev vas loči od poslednjega okopa, ki vam še brani vstop v življenje. Pozabite na vse ostalo mislite na maturo, ki bo za vas odskočna deska za valove življenja. Želel bi da vam vo pot do nje gladka!"

Tako je govoril izkušeni moč, ki je že neštete mladih ljudi usmeril na pravo življensko pot.

"Pouk na našem zavodu se prične redno z jutrišnjim dnem. Poučevali vas bodo isti profesorji kot lani. Glede učnih knjig se boste pomenili s tovariši profesorji. Sledi urnik!"

Zdrsana peresa so zaškripala po papirju ... Milica je vsa raztresena poslušala razrednikov narek. Nestrpno je pričakovala konec ceremonije. Olajšano se je odahnila, ko je razrednik vprašal, ali ima še kdo kaka vprašanja in se poslovil.

"Mh, še vedno je tako tečen kakor lani!" je rekla svoji, prijateljici, ko sta zapuščali razred.

Ciril jo je že čakal pri izhodu. Bil je že nestrpen. Milica se mu je nasmehnila. "Dolgo me ni bilo, kaj?" je rekla. Poreden smehljaljaj ji je ožaril obraz. Stresel je z glavo. "Pojdivo pa sprehodi!"

Odšla sta po ulici. Toda ni jima bilo nar mesta; vrveče življenje na cestah, polne izložbe, vse se jima je zdelo nekam pusto in ne zanimivo. Želela sta nekam v samoto. Kmalu sta izginila v sencah drevoreda. Šele tu, pod šumečimi kostanji ju je zapustil čudni nemir in prsi so se sprostile.

Sedla sta na klop in se pogovarjala. Gradila sta načrte za bodočnost. Njemu je bilo tudi težko, da se bo moral ločiti od tako drage osebe in odjiti v Ljubljano. Toda klicala ga je dolžnost, klicalo ga je življenje. Obžaloval je slovo, toda obetal je, da ji bo pisal vsak

teden.

"In ko končam študi, Milica bova zopet skupaj! Potem se ne ločiva več! Ustanovila si bova ljubek dom, družiničo in bova srečna!"

"Da, Ciril!" je rekla ona tiho.

On pa se ni mogel premagati. Potegnil je njeno glavo k svojim vročim ustnicam. Rahlo se mu je upirala. "Domov moram! Pusti me, Ciril!"

Potegnil je veter in orumeneli kostanjevi listi so se ustili z vej ~~kxx~~ ter dopolnili njuno srečo.

(dalje sledi)

Večer je

Na nebu svetle zvezde žare
innjih svetloba mi polni srce,
vzbuja mi v duši velike želje.
A moje misli hite, hite ...

Veter listje pregiba,
ves gozd skrivnostno šumi,
po tiho uspavanko poje,
listje raz vej leti.

Mirno, spokojno počiva
zemlja odeta v mrak
in rahlo odmeva po vasi
poznega kmeta korak.

Vse potopljeno je v sanje,
izraz narave je nežnost,
a v srcu drevi mi vihar
in utira si pot v neizbežnost.

Hrepenim po dalnjem svetu,
v mislih stegujem roke,
in močno močno želim,
da bi to le sanje bile.

Pesem

Tožno mi je sami preživeti
vse lepe in jasne dni,
tožno sami je bedeti
pozno v noč, ko vse spi.

Misli v trušču dneva speče,
kakor sonce se zbude,
kot zveri, ki glad jih vleče,
v pozno noč na rob hite.

In srce vdano zmoti
brez tolažbe trepeta,
kakor lučica v samoti,
zdaj ugasne, zdaj vzplapla.

Enakomerno je brnel motor starega TAM-a po gladki, temni avtocesti, ki je bila pred kratkim izročena prometu. V eno in drugo smer so švigali avtomobili v vseh mogočih znamk. Zdelo se mi je, da se kot šoferji tudi oni veselijo nove ceste, ki jim jo je izročila jugoslovanska mladina, da zato tako razigrano prhajo od Ljubljane proti Zagrebu ali nazaj.

Na cesti se je poznalo, da je tisti večer mraz nekoliko popustil, ker sem med avtomobili opazil tudi nekaj motoristov, ki so jim iz debelih obojev gledale le z očali zastrte oči in tu pa tam kakega mopedista, ki je prešerno sedel na brencelnu in užival že v tem, da se sme peljati po avtocesti.

Avto je požiral široko cesto pod seboj in vstrajno pev enolično, za nekatere pa zanimivo pešem. Slabe luči so metale medlo svetlobo nekaj deset metrov predse, mala mačja očesca po sredini cestišča pa so ~~se~~ vračale v šoferjeve oči in mu kazala pravo pot. Ko je avto pripehjal preko vzpetinice, se mi je zazdelo, da vidim na cesti svetav predmet, ki se je vse bolj bližal. Skoro smo bili pri njem, ko se mi je zazdelo, da je tenak oboestni kamen, ki jih je po novi cesti vse polno in želel sem, da bi se avto ustavil; da bi kamen odmaknil; lahko bi namreč še povzročil kakšno nesrečo. Šoferja pa nisem hotel vznemirjati, saj sem vedel, kako bi se mu prileglo ustavljati pri precejšnji hitrosti. Nenadoma me je predramil sunek, ko je šofer pritisnil na zaporo in zapeljal avto na rob ceste.

Ustavil je avto in mi dejal: "Skoči ven, pa poglej kaj je s tistim paketom!" Stopil sem iz avtomobila in zaloputnil vrata. "Ho, on ima morda boljše oči kot jaz. Morda je kaka dragoceba stvar v paketu, nekdo nama bo hvaležen, če mu jo vrneva," sem mislil sam pri sebi, ko sem tekel nazaj po cesti in tipal z rokami in nogami, ker se z očmi, navajenimi svetlobe, nisem mogel kaj prida pomagati. Vsa je bilo zastoj, vrnil sem se k avtomobilu. Šofer pa ni obupal, počasi je peljal avto nazaj in z zadnjimi lučmi svetil po cesti, jaz pa sem sključen stopal pred njim in raziskoval cesto. Tudi to pot nisva nič našla, pa čeprav sva šla daleč, mnogo predaleč nazaj. Bentila sva in v mislih pestila onega, ki naju je potegnil. Že sva hotela sestiti v kabino, ko je stopila čez cesto temna senca. Preteče sva stopila proti njej pa hipoma obstala. Postavo v temi je bila ženska, ki se naju je ustrašila in ni vedela kaj bi. Ker sva jo spoštljivo pozdravila, si je menda oddahnila in izginila po prepovedani poti, ker preko avtoceste v temo.

Šofer je pognal, prižgal luči in peljal naprej, kar sva oba v istem hipu zagledala v desnem jarku "najn" paket. Avto se je zopet ustavil ponovno sem skočil ven, čeprav sem že pozabil na iluzije o dragocenem paketu. Ko sem pobral svetav predmet, sem videl, da je le papirnata škatla za copate, prazna, čistoprazna. Pokazal sem jo šoferju, češ, za to sva se mučila in jo hotel vreči, ko mi je ukazal, naj jo obdržim in zopet pognal. Sedel sem poleg njega in držal škatlo. "Kdo ve" sem si mislil, "ali naju je potegnila škatla ali njen lastnik. Toda, kaj bo šofer z nje? Jo bo mar imel za spomin?"

Ko je avto sredi klanca obstal sem doumel. S šoferjem sva poravnala škatlo in položil sem jo na desni rob ceste, da je bila v dosegu reflektorjev. Tako vabljivo je ležala in čakala novega cepca, da ga prevara.

Prepozno sem se zavedal, da nisva ravno poštena ker vlečeva za nos tistega, ki nama bo nasedel. Pa ravno sredi klanca! Nekdo se bo dal speljati. Sem si mislil, ustavil bo avto, poiskal škatlo, klel in ~~robant~~ robantil, potem pa položil ~~škatlo~~ škatlo nazaj in ... Tako se bo igra verjetno vlekla v noč, nihče je ne bo prekinil, ker se bo bal veljati za neumnjšega, kot so tisti, ki po novi cesti vozijo za njim.

Odšla si

Odšla si

Čisto mirno mi dala roko,
solze ni v najno bilo oko,
le srce je bilo močno.

Odšla si

A v duši ostal je spomin,
neizbrisan od moči daljin;
čist in težak - kot kristal bolečin.

Mornar

Sinje blesteče je širno~~o~~ nebo
in morje je sinje, blesteče,
po nebu sivi galebi leto,
in veter v višavah šepete.

Po morju barka v dalj hiti
in valove reže peneče,
iz dimnika dim teman se vali,
pregrinja valove šumeče.

In glej, na barki mornar stoji,
čerečejo usta drhteča:
"Ah morje, morje, ki ločiš ljudi,
ki ločiš srca ljubeča."

(Iz "Odmevov")

Savi

Kaj v mračnih nočeh grmiš tak srdito, Sava,
in sive skale kamen za kamnom drobiš,
bila si grob prednikov naših, ni dosti ti, Sava,
še zmeraj grmiš in novih si žrtev želiš.

Titl

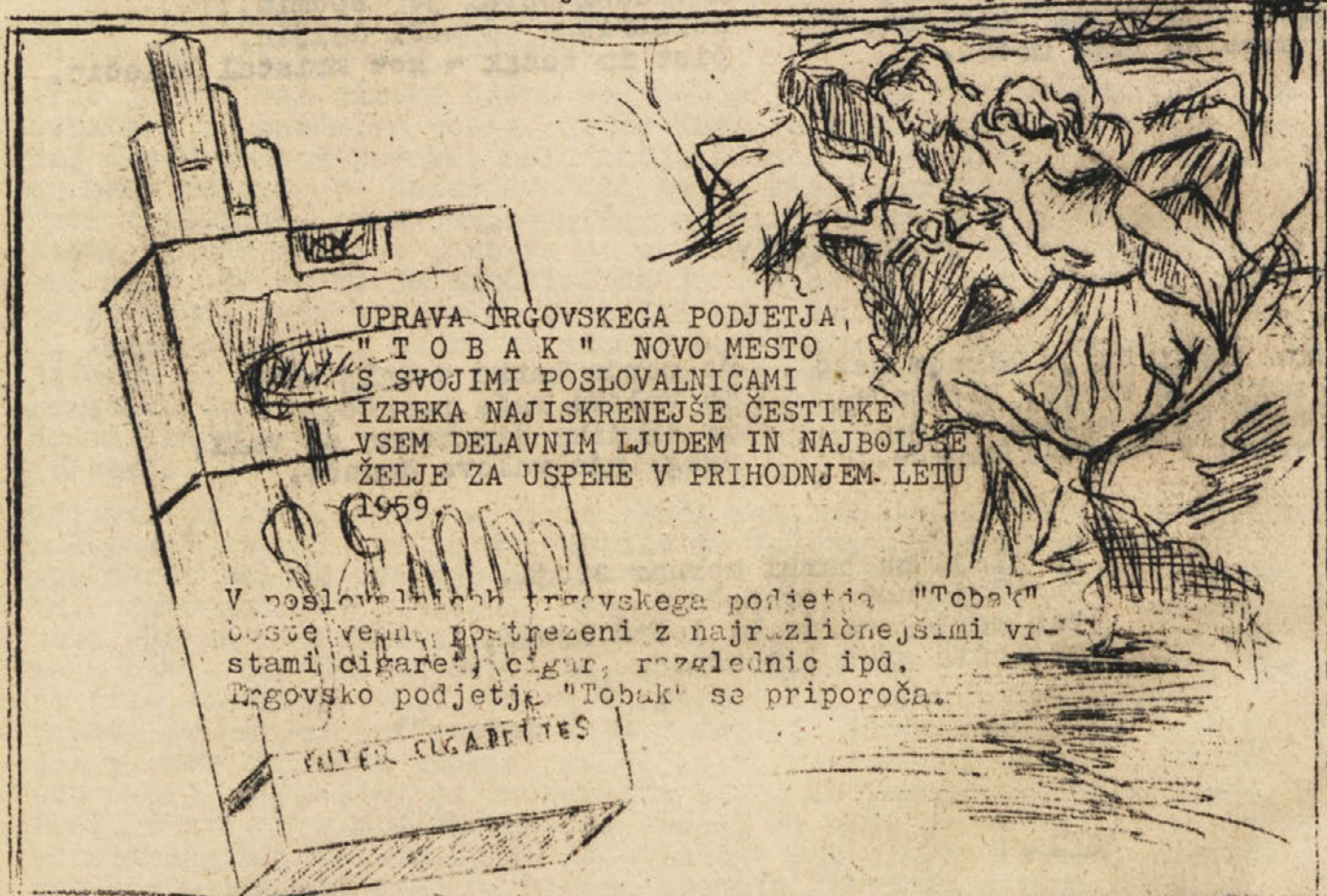
(Iz "Odmevov")

Širah

Bil je jesenski večer.
Ob Krki narasli, blatni,
šdmevali so najini koraki,
padal dež je meglen.

Šla sva sama...
mimo vode v daljo hiteče,
skozi kapljic gozd, ki so padale boječe
na zemljo in bala sva se:

Ti, draga, besed o ljubezni,
lepoti svoji in strastnih izpovedi,
jaz, da ne prenačlim se v želji,
v dnevih in nočehizatajevani - zasutih Te s poljubi.

UPRAVA TRGOVSKEGA PODJETJA,
" T O B A K " NOVO MESTO
S SVOJIMI POSLOVALNICAMI
IZREKA NAJISKRENEJŠE ČESTITKE
VSEM DELAVNIM LJUDEM IN NAJBOLJŠE
ŽELJE ZA USPEHE V PRIHODNJEM LETU
1959.

V poslovalnicah trgovskega podjetja "Tobak"
boste vedno postreženi z najrazličnejšimi vr-
stami cigare, cigar, razvednic ipd.
Trgovsko podjetje "Tobak" se priporoča.

ENTER CIGARETTES

LITERATI!

Ponovno obveščamo vse, ki kaj pišejo, naj oddajo svoje članke
za objavo v "Stezičah" najkasneje do 1/1-1959, da pridejo še v
poštev pri izbiri najboljšega prispevka v "Stezičah". Pohitite,
ker si s svojim kvalitetnim člankom lahko zaslužite lepo nagra-
do, pisani pa naj bodo čitljivo, ker razvozljavca heroglifov ne
premremo.

Profesor Dodič in profesor Kolenc sta že privolila, da bosta so-
delovala v ocenjevalni komisiji, ki bo sestavljena tudi iz naših
rednih bralcev.